Ève Guerra

Întoarcerea acasă

Editor: *Vasile Burlui*
Redactor: *Ianuarie Raul Iordăchiță*
Tehnoredactor: *Cristina Lucia Șutiu*
Coperta: *Cristina Lucia Șutiu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GUERRA, ÈVE
Întoarcerea acasă / Ève Guerra ; trad. din lb. franceză de Diana Gradu. - Iași : Cartea Românească Educațional, 2026
ISBN 978-606-057-457-6

I. Gradu, Diana (trad.)

821.133.1

© Éditions Grasset & Fasquelle, 2024

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, 2026
www.librariacartearomaneasca.ro/ecredu.ro
www.ecredu.ro

Ève Guerra

ÎNTOARCEREA ACASĂ

Traducere din limba franceză de Diana Gradu

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Tout est réalité et métaphore.
Cristina Campo

„Εἴθε μήποτε γνοίης ὃς εἶ"
(*Puisses-tu ne jamais savoir qui tu es*)
Sophocle, *Œdipe roi*

J'ai cueilli ce brin de bruyère
L'automne est morte souviens-t'en
Nous ne nous verrons plus sur terre
Odeur du temps brin de bruyère
Et souviens-toi que je t'attends.
Apollinaire, „L'adieu"

Lui Luc Guerra, tatăl meu

1

A murit în ziua aceea, când lumina din grădină se strecura prin fereastra firidei. Era o zi însorită, iar mâinile mele, întorcând paginile dicționarelor, ca pe niște peisaje, mă însoțeau din încăpere în încăpere, ca să ajungă în sala de concurs de la etaj și la rafturile de la Litere. Mâinile mele erau acolo când coboram scara, când aranjam scaunele, când deschideam ușa cu cotul pentru că aveam brațele pline de cărți. Iar ușile se închideau cu același zgomot sec al cărților aruncate pe o masă. A murit în lemnul răsucit din ascuțitoare, când ascuțeam un creion rămas fără vârf, rostind cuvintele vrăjite și rivale: îmi amintesc.

Am deschis *mail*-ul și am ieșit din sală, coborând scările și, trecând prin portic,

(— Domnișoară?)

am deschis ușile batante, ieșind în aerul rece și albastru

(— Vreți să o împrumutați?)

în orașul sacoșelor și al rucsacurilor

(— Vreți să și împrumutați această carte?)

care aleargă și se strecoară până la tramvai.

Am lăsat cartea și am coborât cele trei trepte

pline de mucuri strivite, am traversat un pasaj pietonal și toată strada bibliotecii Denis Diderot, până la serviciul poștal și telefonic.

— Pot telefona de aici, pot telefona?

— Da, cabina trei.

Am șters cu mâneca receptorul și am format numărul,

(„Ana, tatăl tău a murit.")

am pus receptorul în furcă și am pornit-o bezmetică printre mașini, am auzit o frână bruscă

(— E roșu, la naiba, e roșu! Nu vezi că e roșu?)

și m-am oprit la douăzeci de centimetri de mașina sub care era să fiu.

— Nu ești teafără!

Era o luna mai cu aer de aprilie, eram pe bulevardul acela larg, cu biblioteca, pe linia de tramvai în direcția universității, când am auzit vocea mătușii și pe cea a unchiului meu, înainte de a pune receptorul în furcă, spunându-mi să-mi încarc telefonul și să sun înapoi de urgență. Era același mai cu aer de aprilie pe linia B a metroului plin de lume, când m-am oprit la bancomat și am scos cardul.

— Mai aveți doar 20 de euro disponibili.

Am luat hârtia de zece. Un bărbat mă privea. I-am făcut semn că totul e în regulă și am împins ușa de la tutungeria din piața Jean-Macé. Nu mai erau clienți afară, se zăreau siluetele înăuntru și casa de marcat, gri. Am dat cei zece euro, am luat biletul și i-am rugat să mă lase să-mi încarc telefonul o clipită.

— Aici?

— Mai degrabă în spate, ăsta nu merge.

Cu telefonul pus în priza de lângă mesele mirosind a bere, a vin alb, a bitter Picon, priveam orașul, îmi priveam și mâinile, bucata de hârtie și orașul prin geamurile vopsite; mâinile îmi tremurau.

„12 mesaje."

Am luat-o de-a lungul liniei de tramvai, pe străduță, pe partea cu universitatea, apoi tramvaiul 2, apoi am ajuns la Rhône, cu bărcile lui plutitoare, ancorate la mal, și cu tot ce are orașul Lyon mai monden și mai petrecăreț, studenții grupuri-grupuri pe peluze, cu cutii de bere și cu pachete de țigări în mână; unii țineau țigara în colțul gurii. Am traversat podul, cheiul Gailleton, magazinele cu vitrine curate, am trecut Saône, podul roșu pe lângă biserica Sfântul-Gheorghe, pietrele de pavaj din piața Sfântul Ioan, intrarea în catedrală, ușa mare și roșie, din lemn masiv și scaunele înșiruite în fața altarului Madonei, cea cu fruntea aplecată asupra lui Isus; dedesubt se stingeau toate lumânările, la fiecare deschidere cu zgomot a ușilor mari.

— L-am omorât pe tata, i-am zis unui bătrânel care culegea resturile de lumânări.

A ciulit urechea.

— Scuzați?

— Cred că l-am ucis pe tata.

— Scuzați, nu aud, chiar nu aud. Nu e nimeni aici care să vă ajute. Veniți diseară.

S-a scotocit prin buzunare.

— Nu aud, domnișoară, îmi pare rău, cu adevărat, dar nu aud. Nu am aparatul auditiv cu mine.

Sunteți bine? Veniți, veniți mâine. Mâine la 11 e cineva. Sau… puteți să mergeți la Fourvière? Luați funicularul, de aici, e cam la două stații.

Își freca fruntea cu degetele de la mâna dreaptă, ca și cum ar fi vrut să găsească ceva în cap, mă luă de braț și, târâindu-și picioarele prin biserică, ieșirăm împreună.

— Acolo, la stânga, vedeți? Vedeți? Metroul e dedesubt, iar funicularul chiar aici.

Își apropie capul de al meu, ca să se uite mai adânc în ochii mei care priveau pierduți în zare și mă ținea de braț cu ambele mâini.

— E în regulă, micuțo? Sigur e cineva la Fourvière. Chiar acum. Duceți-vă la Fourvière, duceți-vă neîntârziat, o să găsiți pe cineva.

O bicicletă traversa piața din fața catedralei. Am cotit prin piața Sfântul Ioan, cu genunchii moi ca niște cârpe și cu mâinile tremurând, am deschis din nou telefonul și am găsit între mesajele de pe cartela PrePay:

„Nu reușim să dăm de tine. De două zile, Anna. Îți dai seama? Nu reușim să dăm de tine"

și alte cuvinte veneau unele după altele, pe care nu le-am mai auzit; întâi a fost un zgomot, Fecioara și biserica aurită, care s-a transformat în sepia, un sens giratoriu, o grădină și pământul răscolit, și sunetul girofarului

(— Tatăl tău a murit…)

până la os,

(— Și nu putem…)

iar sunetul girofarului.

— Alo? Nu aud nimic, alo?

Ce nu vor putea?

— Corpul! S-ar putea să nu putem repatria corpul tatălui tău.

Piața Sfântul Ioan și mulțimea ei de turiști și vizitatori lenți și răbdători care se plimbau. Seara e adâncă. Mulțimea se îmbulzește în baruri, bărbați și femei stau prăbușiți pe scaune cu tot cu corpul meu care se duce și el în jos („Visez, nu-i adevărat, visez.") și strigă până nu mai știe nici el ce, și nu-și crede urechilor auzind această poveste a tatălui meu mort în celălalt capăt al lumii, pe care n-am să-l mai revăd, poate, niciodată.

L-am ucis pe tata.

O doamnă trece pe lângă mine și îmi surâde. Unchiul meu strigă în telefon, tot așa cum făcea și tata.

— E foarte grav, Anna. Trebuie să vii. Trebuie să vii aici. Acum.

— Dar cum a murit și de ce, și cum adică să nu putem recupera corpul?

„De ce nu mi se explică nimic? De ce a murit tata?"

— Vii cu o ocazie, cu trenul, treaba ta. Doar să vii.

Am închis.

Cum să plec și, mai ales, când? Acum când fiecare minut și fiecare secundă contează. Să cer familiei? Dar care familie? Unchiul și mătușa s-ar mira grozav că nu dispun măcar de 50 de euro, așa ceva e de necrezut. Cum să explic viața pe care o duc?

Am părăsit piața Sfântul Ioan sau mai degrabă ea m-a împins afară, m-a alungat. Corpul meu a luat-o la întâmplare, departe de dalele ei de piatră, același trup aproape gol și sângerând, târât spre bulevardul Adolphe-Max. Habar n-aveam unde să mă duc, nici cum să mă feresc de mașinile și de bicicletele care veneau în goană de pe pod, când telefonul a sunat.

— Anna, Annabella…

Era Steve, un prieten de la Liceul Francez din Douala, iar vocea lui era acolo, pe bulevard, amestecându-se cu toate celelalte, precum oricare voce necunoscută, ea și sunetul girofarului, acum departe.

Steve îmi vorbea iar eu răspundeam grăbit, grăbit, ca să nu îmi dau timp să îi cer ce nu aveam, bani, 50 de euro sau mai mult, îi tot explicam că ar trebui să găsesc un tren ca să ajung la Royan, via Bordeaux și Angoulême, un tren direct. Iar acolo m-ar aștepta cei doi, unchiul și mătușa.

Și am preferat să pun capăt schimbului de replici.

Era ora opt când a căzut noaptea și când Saône s-a făcut neagră. Noaptea a transformat totul în ardezie, apa dintre maluri și ferestrele fațadelor, și fațadele înseși, apa și zgomotul de mașini care nu se mai auzeau, noaptea s-a făcut apă, și curând totul va fi fost prea târziu, cel puțin pentru mâine, dacă nu găseam în clipa aceea o soluție, sau în cea imediat următoare, care venea după altele două, deja pierdute, clipa aceea care îmi scăpa, împrăștiată, printre degete.